

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2025 § 83

272/02.02.01/2025

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kunnanhallitus on 25.8.2025 § 189 antanut talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2028 laadintaohjeet ja päättänyt vuoden 2026 talousarviokehityksen 8.9.2025 § 214.

Kuntastrategian toteuttamista tukevat toiminnalliset tavoitteet ja mittarit ovat osa taloussuunnitelmaa. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan kuntastrategian mukaisista näkökulmista:

- Kestävä ja terve kuntatalous
- Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja
- Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö
- Kehittyvien asumisen ja elämisen ympäristö
- Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö

Kahdelle ensimmäiselle näkökulmalle tulee asettaa 1–2 tavoitetta. Muille näkökulmille tulosalueiden tulee asettaa omaan toimintaan liittyvien näkökulmien osalta yhteensä 1–3 tavoitetta. Asetettavat tavoitteet kohdistuvat olennaisiin toimintoihin ja ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja siten toiminnan tuloksellisuutta. Tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla mittareilla ja menetelmillä. Lisäksi osastojen tulee käydä läpi oman osaston ja tulosalueiden voimassa olevan ilmasto-ohjelman toimenpiteet ja valita niistä ne, jotka ovat ajankohtaisia ja toteutettavissa seuraavana vuonna. Jokainen osasto sisällyttää omat ilmastotoimensa talousarvioehdotukseensa.

Vuoden 2026 palkankorotukset toteutuvat 1.8.2026 ja 1.10.2026 yhteisvaikutuksen ollen 2,87 %. Palkankorotukset eivät astu voimaan vuoden alusta, minkä vuoksi vuoden 2026 talousarviosuunnittelussa käytetään palkankorotusten yhteisvaikutusten arvioina 1,6 % henkilöstön palkkasummasta.

Kunnanhallitus päätti 8.9.2025 § 214 antaa kasvatus- ja koulutuslautakunnalle -29 305 000 euron ulkoisen toimintakateraaamin. Muutos verrattuna vuoden 2025 ulkoiseen raamiin on 3,2 %. Ennen raamin hyväksymistä kunnanhallitus kuuli kokouksessaan osastopäälliköitä. Kunnanhallituksen kokouksessa 25.8.2025 osastopäälliköt esittelivät määrärahanlisäystarpeita vuodelle 2026. Kasvatus- ja koulutusosastolla näitä ovat mm. hallitusohjelman mukainen tuntijakouudistus, esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistus, hyvinvointiohjaajan palkkaus, oppikirja- ja atk-kustannusten merkittävä kasvu sekä koulukuljetuskustannuksien hintojen nousu. Lisämäärärahatarpeena esitettiin yhteensä 530 000 € palkankorotusten

lisäksi. Kunnanjohtajan esityksen mukaisesti kunnanhallitus hyväksyi 450 000 € lisämäärärahan kasvatus- ja koulutusosastolle.

Talousarvioesityksen ulkoiset toimintakatteet tulosvastuualueittain on kuvattu seuraavassa taulukossa:

Tulosalue	Ulkoinen toimintakate, €
Hallinto	-585 560
Perusopetus	- 16 233 834
Varhaiskasvatuspalvelut	-11 146 156
Lukiokoulutus	-1 389 450
Yhteensä	-29 355 000
Kunnanhallituksen myöntämä raami	-29 305 000

Henkilöstösuunnitelmassa esitetään täytettäväksi esitettävät virat ja toimet. Ensisijaisesti kyse on viroista ja toimista, jotka on täytetty muutaman vuoden ajan määräaikaisesti, eikä määräaikaisuudelle ole enää perustetta, koska työntekijän tarve on pysyvä. Kunnanhallituksen 8.9.2025 § 214 myöntämään raamiin on budjetoitu perusopetuksen hyvinvointivalmentajan (Kontiolahden koulu) sekä Lehmon koululle esitetyn vahtimestari/ICT-ohjaajan palkkamäärärahat. Jälkimmäisen palkkamääräraha on säästynyt edellisvuoden säästötoimenpiteisiin liittyvien, eläköitymisten seurauksena tehtyjen luokanopettajien virkasiirtojen myötä. Henkilöstösuunnitelmassa esitetään kahden täyttämättä olevan kahden luokanopettajan viran lakkauttamista.

Kunnanhallituksen raamin hyväksymisen jälkeen varhaiskasvatuksen päällikkö on esittänyt tarpeen varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen perustamisesta, josta on keskusteltu myös lautakunnan lokakuun ensimmäisessä kokouksessa. Tämä toimi on budjetoitu kunnanhallituksen antaman raamin päälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan kokouksessa 1.10.2025 § 76 perheohjauksen tilannekatsauksen yhteydessä keskusteltiin akuutista tarpeesta palkata yksi kiertävä erityisopettaja varhaiskasvatukseen. Esiopetuksen tuki uudistui 1.8.2025 alkaen. Uudistuksessa painopiste on oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä ja ryhmäkohtaisista tukimuodoista. Yksi ryhmäkohtaisista tukimuodoista on erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että erityisopettajan tulisi pystyä antamaan erityispedagogiseen osaamiseen perustuvaa opetusta säännöllisesti sellaisten esiopetusryhmien toimintaan, joissa on tuen tarpeita.

Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, on lapsella oikeus saada lapsikohtaisia tukitoimia viipymättä. Lapsikohtaisia tukitoimia ovat mm. säännöllinen erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tai erityisopettajan antaman opetus pienryhmässä.

Nykyinen kiertävien erityisopettajien resurssi on riittämätön esiopetuksen tuen uudistuksen tuomiin uusiin vaatimuksiin, minkä takia esitetään kiertävien erityisopettajien määrän lisäystä yhdellä henkilöllä. Tehtävälle on pysyvä tarve.

Uuden erityisopettajan palkkakustannukset ovat noin 57 000 euroa vuodessa. Erityisopettajan toimea esitetään määräaikaisen perheohjaajan toimen tilalle, jota tehtävää ei enää jatkettaisi. Määräaikainen perheohjaaja oli palkattu kokeiluajaksi valtuuston päätöksellä, minkä vuoksi hänen palkkaansa ei ole budjetoidu vuodelle 2026. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen perustamisen

edellytyksenä on 50 000 € palkkamäärärahan osoittaminen osaston talousarvioon vuodelle 2026 tämänhetkisen raamin päälle.

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2028 liitteinä ovat henkilöstösuunnitelma, investointisuunnitelma, avustukset sekä hankkeet ja projektit.

Lisätietoja: kasvatus- ja koulutusjohtaja Leila Kurki, p. 050 344 7909.

Kasvatus- ja koulutusjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 liitteineen ja esittää ne hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle siten, että ulkoinen kate on -29 355 000 euroa, eli -50 000 € yli lautakunnalle annetun raamin.

Keskustelun aikana Keijo Romppanen ehdotti, että kahden perheohjaajan resurssi varhaiskasvatuksessa säilytetään. Perusteet varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaamiseen ovat vahvat, joten lisätään talousarvion raamiin ylitys toisen perheohjaajan resurssin lisäksi myös varhaiskasvatuksen erityisopettajalle. Nämä eivät tee päällekkäistä työtä, koska työnkuvat ovat erilaiset. Molempia tarvitaan. Raamin ylitys yhteensä vain noin 0,35 %.

Puheenjohtaja totesi Keijo Romppasen ehdotuksen rauenneen kannattamattomana.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Keijo Romppanen jätti eriävän mielipiteen kirjallisine perusteluineen.

Varhaiskasvatuksen päällikkö Piia Silventoinen-Litja oli paikalla tämän asian keskustelun ajan klo 19:44–19:59 ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.
